

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

«02» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Методологія та організація наукових досліджень

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь магістр
факультет обліку та фінансів

Полтава
2024 – 2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Методологія та організація наукових досліджень для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Мова викладання державна

Розробник: Зоря Олексій, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, професор

«02» вересня 2024 року

Олексій ЗОРЯ

Схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування протокол від «02» вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми
Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок
«02» вересня 2024 року

Олексій ЗОРЯ

Схвалено головою ради з якості
вищої освіти спеціальності
Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок

Світлана ЗОРЯ

протокол від «02» вересня 2024 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1; 072ФБССФР_мд_2024
Семестр	1
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
Форма семестрового контролю	Залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти знань і формування вмінь щодо методико-організаційних засад науково-дослідної діяльності.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Відсутні

4. Компетентності

загальні (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК06. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК09. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові):

ФК01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ФК02. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ФК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ФК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ФК07. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування, страхування та фондового ринку.

5. Програмні результати навчання:

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.
ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності.
ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи (лекція, пояснення, бесіда); наочні методи (презентації, ілюстрування); практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною, науковою літературою, нормативно-правовими актами, робота з джерелами в мережі Інтернет); методи усного контролю (опитування); методи письмового контролю (контрольна робота); методи самостійної роботи (завдання самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу і новизни навчального матеріалу; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, вказання на недоліки, зауваження); інтерактивні методи навчання (дискусії, мозковий штурм, інтерактивної взаємодії); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження. Наука як форма пізнання світу. Сутність науки, її кумулятивний характер. Предмет, завдання і функції науки. Наука серед інших форм культури. Буденне, релігійне, художнє пізнання. Наука, паранаука, псевдонаука. Специфіка наукового знання порівняно з іншими типами знання. Структура і класифікація наук. Основні принципи наукового пізнання. Поняття методу. Специфіка наукового методу. Співвідношення методології та методики наукового дослідження.

Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості науки. Сутність та структура науки. Зміст системи наукових знань та інструментарій науки. Роль науки в суспільстві. Імплементация концепції сталого розвитку у процес наукової діяльності.

Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень. Поняття наукового дослідження. Вибір напрямку і теми наукового дослідження. Визначення предмета і об'єкта дослідження. Мета і завдання дослідження. Порядок здійснення наукового дослідження. Поняття, функції та структура програми дослідження. Послідовність та етапи виконання наукових досліджень. Пошук, накопичення та опрацювання наукової інформації.

Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження. Типологія методів наукового пізнання: спеціальні та загальнонаукові. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Теоретичні методи пізнання: абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання та ін. Філософські та загально логічні методи дослідження (аксіоматичний, гіпотетико-дедуктивний, метод сходження від абстрактного до конкретного). Системний аналіз. Особливості застосування методів наукового дослідження.

Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень. Сутність та особливості наукового мислення. Стиль наукового мислення. Управління знаннями. Інтелектуальний капітал. Проблеми формування наукового мислення. Проблемні ситуації в межах наукового дослідження.

Тема 6. Технологія наукової діяльності. Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Технологія наукової діяльності. Структура наукового дослідження. Оформлення звітів про результати наукової роботи. Кваліфікаційна робота як підсумкова дослідницька робота здобувачів вищої освіти. Вимоги до кваліфікаційної роботи. Технологія підготовки кваліфікаційної роботи.

Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій. Роль інформації в наукових дослідженнях. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності. Наукова комунікація та її різновиди. Класифікація наукових досліджень. Види наукових публікацій (монографія, стаття, автореферат). Реферат, анотації, тези, резюме, рецензія як форми подання інформації.

Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності. Роль особистості вченого в науці. Етика науки. Проблема свободи, академічної доброчесності та відповідальності вченого. Професійний етос науковця в сучасній Україні. Проблема етично-правового регулювання дослідницької діяльності. Психологія наукової творчості. Організація творчої діяльності дослідника. Психологічні механізми розвитку наукового потенціалу особистості. Мотивація наукової діяльності. Ціннісна навантаженість наукового знання.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма 072ФБССФР_мд_2024			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження	12	2	2	8
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості науки	10	2	2	6
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень	12	2	2	8
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	12	2	2	8
Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень	10	2	2	6
Тема 6. Технологія наукової діяльності	12	2	2	8
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.	12	2	2	8
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.	10	2	-	8
Усього годин	90	16	14	60

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 072ФБССФР_мд_2024
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження	2
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості науки	2
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень	2
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	2
Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень	2
Тема 6. Технологія наукової діяльності	2
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.	2
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.	-
Разом	14

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 072ФБССФР_мд_2024
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження	8
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості науки	6
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень	8
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	8
Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень	6
Тема 6. Технологія наукової діяльності	8
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.	8
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.	8
Разом	60

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом виконання завдань самостійної роботи здобувачами вищої освіти денної форми здобуття освіти.

11. Оцінювання результатів навчання 072ФБССФР_мд_2024

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	Форми поточного контролю: опитування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної роботи (підготовка тез доповіді; виконання письмових домашніх завдань); підсумкова контрольна робота. Форма семестрового контролю: залік.
ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.	
ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	
ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.	
ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	
ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.	

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим програмним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом по темі
	опитування	виконання практичних завдань	виконання тестів	виконання завдань самостійної роботи		підсумкова контрольна робота ³	
				підготовка тез ¹	виконання завдань самостійної роботи ²		
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження	3	5	2	5	10	15	10
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості науки	3	5	2				10
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень	3	5	2				10
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	3	5	2				10
Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень	3	5	2				10
Тема 6. Технологія наукової діяльності	3	5	2				10
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій	3	5	2				10
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності	-	-	-				-
Підготовка тез	-	-	-	5	10	15	5
Виконання домашніх завдань	-	-	-	-			10
Підсумкова контрольна робота	-	-	-	-	-	15	15
Разом	21	35	14	5	10	15	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти готують тези доповіді в розрізі тем навчальної дисципліни, з якими доповідають на міжнародній, всеукраїнській, студентській науково-практичній конференції, засіданні наукового гуртка, або підсумковій конференції (круглому столі) за результатами вивчення дисципліни, тощо. При цьому бали (максимум 5 балів) виставляються окремою позицією;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують домашні завдання по кожній темі навчальної дисципліни (за 1-2 тему отримуючи максимум по 2 бали, за 3-8 тему – максимум по 1 балу) при цьому бали виставляються сумарно (максимум 10 балів) окремою позицією;

³в кінці семестру передбачено написання підсумкової контрольної роботи (максимум 15 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією.

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на високому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на достатньому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, що свідчить про низький рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість лише на базовому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, не можливість в повній мірі доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
0	у випадку не можливості здобувача вищої освіти надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.

виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань, належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на високому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
3-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про достатній рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на достатньому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
1-2	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про низький рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість лише на базовому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, не можливість в повній мірі доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
0	у випадку не можливості здобувача вищої освіти виконати практичні завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для виконання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.

виконання тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення більше ніж 90 % тестів, що свідчить про високий рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на високому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення тестів на рівні від 60-89 % від загальної кількості тестів, що свідчить про достатній рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на достатньому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності правильних відповідей, чи наявності правильних відповідей, що не перевищує 59 % від загальної кількості тестів, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

Виконання завдань самостійної роботи (підготовка тез доповіді)*

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку підготовки наукових тез та виступі з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській, студентській науково-практичній конференції, засіданні наукового гуртка, підсумковій конференції (круглому столі) за результатами вивчення дисципліни, що свідчить про високий рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на високому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку підготовки наукових тез доповіді (без виступу) на міжнародну, всеукраїнську, студентську науково-практичну конференцію, засідання наукового гуртка, підсумкову конференцію (круглий стіл) за

	результатами вивчення дисципліни, що свідчить про достатній рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на достатньому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності підготовлених наукових тез доповіді на міжнародну, всеукраїнську, університетську конференцію, підсумкову конференцію (круглий стіл) за результатами вивчення дисципліни, що не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.

* Здобувач вищої освіти має змогу протягом семестру підготувати одні тези доповіді

Виконання завдань самостійної роботи (виконання домашніх завдань, тема № 1-2)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на високому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на достатньому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

Виконання завдань самостійної роботи (виконання домашніх завдань, тема № 3-8)

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на високому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

Підсумкова контрольна робота*

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Теоретичне питання</i>	
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на високому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповіді констатує вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на достатньому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

1	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах означеного питання, чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про низький рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість лише на базовому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, не можливість в повній мірі доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.
<i>Задача</i>	
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на високому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість на достатньому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про низький рівень знань концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; можливість лише на базовому рівні здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, не

	можливість в повній мірі доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях, вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські та наукові цінності, а також оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
0	у випадку не можливості здобувача вищої освіти виконати задачу, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.

**Підсумкова контрольна робота включає 5 питань, із них 4 запитань теоретичного характеру та 1 задача. Кожне питання (в т. ч і задача), оцінюється у 3 бали.*

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене при вивченні навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер, під'єднаний до мережі Internet. Програмне забезпечення: OS Windows, MS Office, PowerPoint, хмарні додатки Google, Internet-браузери, мережа Wi-Fi, доступ до інтернет-ресурсів, онлайн платформа Google Meet. Мультимедійне обладнання (проектор), дошка аудиторна, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle, репозитарій ПДАУ.

13. Політика навчальної дисципліни

- щодо термінів виконання та перескладання: виконання та перескладання здобувачами вищої освіти за всіма формами контролю здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<http://surl.li/tugpjh>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<http://surl.li/kxsxey>);

- щодо академічної доброчесності: здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (<http://surl.li/tecyhx>). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; зазначення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень тощо; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Процедура розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (<http://surl.li/wperxc>). Спеціальні та локальні нормативно-правові акти з питань забезпечення академічної доброчесності представлено на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ (<http://surl.li/dvigaf>);

- щодо відвідування занять: у відповідності до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<http://surl.li/tugpjh>) відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами

здійснюється в електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету;

- **щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти:** здійснюється у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<http://surl.li/emjzef>);

- **щодо оскарження результатів оцінювання:** Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<http://surl.li/kxsxey>).

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.

2. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / автори: Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.

3. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / за ред. В. П. Горина. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.

4. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листоп. 2015 р., № 848-VIII / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

5. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25 червн. 1993 р., № 3322-XII / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.

6. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11 липня 2001 року № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text>.

7. Самсонов В. В., Сільвестров А. М., Тачиніна О. М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання : навч. посіб. Київ : НУХТ, 2022. 385 с.

8. Староста В. І. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. для самост. роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.

Допоміжні

1. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків : Бровін О. В., 2019. 148 с.
2. Власенко Т. А., Дудник О. В., Міненко С. І. Зміст та критерії ефективності впровадження результатів наукових досліджень в галузі управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 1. С. 8-16.
3. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. видання. Луцьк : «Вежа-Друк», 2021. 26 с.
4. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : посіб. Харк. нац. аграр. ун-т. Харків : ХНАУ, 2017. 57 с.
5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підруч. Харків : Право, 2019. 368 с.
6. Дубницький В. І., Науменко Н. Ю., Федулова С. О. Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці : навч. посіб. ; [заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Дубинського В. І.] ; Держ. ВНЗ «Укр. держ. хім.-технол. ун-т». Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2019. 443 с.
7. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 20 с.
8. Журавель О. В., Мамонтенко Н. С. Наукові основи методології дослідження економічних явищ і процесів інноваційного менеджменту. *Бізнес Інформ*. 2020. № 2. С. 486-491.
9. Євтушенко М. Ю., Хижняк М. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 350 с.
10. Зоря О.П., Яснолоб І.О., Процюк Н.Ю. Методичні підходи оціни та аналізу інвестиційно-інноваційного потенціалу. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 9 (09). С. 133-137.
11. Зоря О.П. Методологічні основи розроблення економічної стратегії розвитку аграрних підприємств в умовах інституційних трансформацій. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 35. С. 225-229.
12. Зоря О.П., Тютюнник Ю.М., Безкровний О.В., Єгорова О.В. Порівняння очікувань здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів щодо підготовки фахівців з Фінансів, банківської справи та страхування. *Освітня аналітика України*. 2022. № 5 (21). С. 66-79.
13. Зоря О.П. Теоретико-методологічні засади формування стратегії розвитку аграрних підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 171-177.
14. Кислий В. М. Організація наукових досліджень. Київ : Університетська книга, 2018. 224 с.
15. Конверський А. Основи методики та організації наукових досліджень : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2017. 350 с.
16. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2017. 136 с.
17. Методологія і організація наукових досліджень : конспект лекцій / А. О. Азарова, Ю. В. Міронова. Вінниця : ВНТУ, 2022. 60 с.
18. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

19. Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Лега О. В., Мисник Т. Г., Зоря С. П. Розвиток цифрової компетентності як умова забезпечення конкурентоспроможності майбутніх економістів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Том 73. № 5 С. 28–47.

20. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р., № 1556-VII / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

21. Сімахова А. О. Соціальні перспективи розвитку науки та цифрової економіки в Україні. *Соціальна економіка*. 2018. Вип. 56. С. 216-221.

22. Ivashova, L. M., Ivashov, M. F., Kveliashvili, I. M. Methodology of scientific research and system approach in the field of public administration: mechanisms, levers, methods, tools. *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia*. 2020, № 2(25), pp. 11–19.

23. Oleksii Zoria, Ilona Yasnolob, Oleksandr Galych, Oleksandr Cherchatyi, Yurii Tiutiunnyk, Svitlana Tiutiunnyk, Tetiana Dugar, Oleksandr Kalian, Tetyana Mokiienko. Theoretical and Methodological Principles of Investment Support for Innovation-Oriented Development of Agrarian Production. *Journal of Environmental Management and Tourism*, 2022, Volume XIII, Summer, 3(59): 695-706. DOI:10.14505/jemt.v13.3(59).10

24. Pagadala Suganda Devi. Research Methodology: A Handbook for Beginners. Notion Press, 2017. 186 p.

25. Silva, J.G.C. Science and Scientific Method / *International Journal of Science and Research*, 2022, 11(4): 621-633 p.

26. Valentyna Aranchiy, Oleksii Zoria, Ilona Yasnolob, Svitlana Zorya, Oleg Gorb, Inna Mykolenko, Olha Dyvnych, Valentyna Chumak, Liudmyla Brazhnyk. Environmentally and socially oriented investments on sustainable development of rural areas. *Journal of Environmental Management and Tourism*, 2021, 12(2), pp. 321-330.

27. Oleksii Zoria, Volodymyr Serhienko. Theoretical and methodological principles of formation of investment and innovation strategy at the enterprise. *Three Seas Economic Journal*, Vol. 1, No. 3, 2020, pp. 35-39.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Інформаційно-пошукова система Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/>.

3. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти та науки України: веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/>.